

kultura@pobjeda.me

Riječ više

Izazovi sezone

Izbor programa svjedoči da je sezona planirana vrlo brižljivo, sa jasnom idejom o daljem izvođačkom razvoju ansambla pred kojim će biti postavljeni mnogi vrhunski izazovi. Na programu će biti i već izvedena djela standardnog simfonijskog repertoara, što je za orkestar takode veoma važno, ali se otvaraju i nove repertoarske stranice. Ponovo će biti zastupljena simfonijska muzika svih epoha, od barokne do savremene, mada se uporište, razumljivo, nalazi u muzici 19. vijeka.

Otvaranje koncertne sezone Crnogorskog simfonijskog orkestra

Početak u duhu klasične vedrine

» Piše: **Sonja Marinković**

Osmi put podgorička koncertna sezona Crnogorskog simfonijskog orkestra otvorena je nastupom u Crnogorskom narodnom pozorištu, u četvrtak, 16. oktobra. Još jednom je zgrada nacionalnog teatra bila domaćin crnogorskim simfoničarima, ali je na početku nedvosmisleno istaknuto uvjerenje da je trenutak u kojem će ansambl moći da nastupi u namjenskom, sopstvenom zdanju, sve bliži, jer su konture budućeg hrama muzike postale jasno vidljive.

Da se za taj suštinski važan trenutak u muzičkom životu glavnog grada i Crne Gore ozbiljno spremaju, simfoničari su pokazali već prvim nastupom za koji je dirigent Grigorij Krasko izabrao zahtjevan program, najavljujući sezonu novih programskih i interpretativnih izazova.

U znaku Betovena

Na otvaranju sezone u Podgorici u prvom dijelu programa izvedena je Prva simfonija Beethovena, jedina u kompozitorskom opusu napisana u 18. vijeku i zato bliska velikim prethodnicima i uzorima – Hajdnu i Mocartu. Simfoničari su, predvođeni pouzdanom rukom dirigenta, nastupili sigurno, stilski precizno, poletno i energično. Uvjedljivo su donijeli duh klasične vedrine i optimizma i zaista bi bilo teško pronaći djelo koje bi bolje odgovaralo simbolici početka, istovremeno ukazujući i na repertoarski stub ovogodišnje sezone – Beethovenov simfonizam.

Crnogorski simfoničari i dirigent Grigorij Krasko na početku sezone jasno su pokazali da mogu da se suoče sa svakim izazovom i da imaju volju i energiju da to učine

INTERPRETATIVNI IZAZOVI: Sa koncerta crnogorskih simfoničara u CNP-u

Ako je bilo nedoumica zbog čega je simfonija izvedena u prvom dijelu programa, a koncert i simfonijska poema u drugom, kompleksnost zadatka koji je pred orkestar postavljen i završnici dala je objašnjenje ovog koncepta koji je išao uzlaznom linijom rasta zvučnosti.

Bogatstvo flaute

U drugom dijelu programa prvi put u Crnoj Gori izvedena su dva izvanredno složena i zahtjeva djela: Koncert za flautu danskog kompozitora Karla Nilzena (1865–1931) i mladalčka simfonijska poema Njemca Riharda Štrausa (1864–1949), autora koji reprezentuju burno vrijeme promjena u muzičkom jeziku. One nastupaju sa početkom

20. vijeka, ali ipak imaju nedvosmislenu vezu sa svojim romantičarskim ishodištima. Nilzenov koncert smatra se jednim od najzahtjevnijih u ukupnoj flautskoj literaturi i svakako je, s razlogom, najizvođeniji savremeni koncert za ovaj instrument. Mada je komponovan davne 1926. godine, on i danas zvuči smjelo, svježe, plijeni vrhunskim artizmom, značajkim tretmanom koncertantnog instrumenta koji raskriva ogromno bogatstvo zvučnosti flaute, maštovitim, nesvakidašnjim tretmanom orkestra, naročito u svedenim kamernim odsjecima u kojima pojedini orkestarski instrumenti vode dijalog sa flautom. Kao solista, nastupio je flautista Ljubiša

Jovanović, pokazujući punu zrelost svog izvođačkog umijeća – fascinantnu preciznost, ogroman izražajni dijapazon, raskoš različitih tonskih kvaliteta, besprekornost i bravuru u virtuosnim djelovima, nadahnuće i poetičnost u lirskim. U orkestru i dirigentu je te večeri imao sjajne sagovornike, koji su ga slijedili precizno i inspirisano, doprinijevši istinski uzbudljivoj interpretaciji složenog zvučnog tkanja Nilzenovog djela.

Virtuozni bis

Štrausov „Don Žuan“ u orkestarskoj muzici smatra se testom stepena virtuozičnosti i umijeća svakog orkestarskog muzičara i redovno se daje kao zadatak na svim svjetskim audicijama. Izvođenjem ovog djela, Crnogorski simfonijski orkestar i Grigorij Krasko na početku sezone jasno su pokazali da mogu da se suoče sa svakim izazovom i da imaju volju i energiju da to učine. Štrausovo mladalčko djelo, mit o velikom zavodniku transformiše u muzičko zavodjenje virtuozičnom, energijom, ljepotom i raskošnom zvučnošću. Muzičari su na te beskompromisne zahtjeve odgovorili bez ostatka, sa punim angažmanom i strahom i publika jeste bila potpuno osvojena.

Treba primijetiti da je svečanosti početka sezone doprinos zaista dala i publika, koja je do posljednjeg mjesta ispunila dvoranu, ovacijama pozdravljajući svoje simfoničare i maestra Kraska. Virtuozni bis kojim je koncert završen – Berliozova značajka orkestarska etida iz dramske legende Faustovo prokletstvo – bio je zaslužena nagrada za tu odanost.

Doprinos muzičkom životu Crne Gore

Za nastupajuću sezonu crnogorskih simfoničara najavljeno je održavanje koncerata u Nikšiću, gdje su simfoničari već nastupili, a potom i u Podgorici, Tivtu, Hercegov Novom i na Cetinju. Sačuvan je, dakle, kontinuitet ideje da ansambl treba da bude predstavljen i u drugim gradovima Crne Gore i tako da doprinos bogaćenju muzičkog života drugih kulturnih centara. Kao dirigenti u narednoj sezoni, pored maestra Grigorija Kraska, nastupiće kao stalni gosti orkestra Radovan Papović, Uve Tajmer, Ronald Colman, Miroslav Homen i Bojan Sudić. Prvi put će se ruski čelista Denis Šapovalov predstaviti istovremeno i kao solista i kao dirigent. Mada je u ovoj koncertnoj sezoni planirano i nekoliko simfonijskih

večeri, bez nastupa soliste, većina programa osmišljena je na tradicionalni način, sa dva programska stuba, nastupom soliste i, u drugom dijelu programa, izvođenjem kompleksnog simfonijskog djela. Centralno mjesto ove godine pripalo je simfonijama Ludviga van Beovena (biće izvedena sva kompozitorova djela osim Devete simfonije), ali će na pultove muzičara biti postavljena i druga vrhunska ostvarenja simfonijskog repertoara: „Simfonija u g-molu br. 40“ Wolfganga Amadeusa Mocarta, „Peta simfonija“ i „Romeo i Julija“ Petra Čajkovskog, „Simfonija iz novoga svijeta“ Antonijina Dvoržaka, Velika C-dur simfonija Franca Šuberta, „Šeherezada“ Nikolaja Rimskog-Korsakova i „Bolero“

Morisa Ravela, kao i niz kraćih simfonijskih komada – uvertira, serenada, svita, fantazija i poema. Raznolikost će donijeti večeri posvećene „Godišnjim dobima“ Antonija Vivaldija i operkim arijama i uvertirama, kao i omiljeni „Pozdrav iz Austrije“ koji će se, zahvaljujući podršci Ambasade Austrije, održati peti put. Među imenima najavljenih solista, takođe, nastupiće uglavnom dobri znalci koncertne publike, vrsni umjetnici – flautista Ljubiša Jovanović, violončelisti Denis Šapovalov, Srđan Sretenović i Maja Bogdanović, violinisti Antal Zalai, Rafael Oleg, Irina Krasko, Domeniko Nordio i Ivan Počekin, pijanisti Aleksandar Serdar i Račimir Martinović, gitaristi Antun Iveković i Miloš Karadaglić.